

На основу члана 52. став 3. Закона о средствима за заштиту биља („Службени гласник РС”, број 41/09),

Министар пољопривреде, шумарства и водопривреде, уз сагласност Министра здравља, доноси

П Р А В И Л Н И К
О МАКСИМАЛНО ДОЗВОЉЕНИМ КОЛИЧИНАМА ОСТАКА
СРЕДСТАВА ЗА ЗАШТИТУ БИЉА У ХРАНИ И ХРАНИ ЗА ЖИВОТИЊЕ И О
ХРАНИ И ХРАНИ ЗА ЖИВОТИЊЕ ЗА КОЈУ СЕ УТВРЂУЈУ
МАКСИМАЛНО ДОЗВОЉЕНЕ КОЛИЧИНЕ ОСТАКА СРЕДСТАВА ЗА
ЗАШТИТУ БИЉА

(Објављено у „Службеном гласнику РС”, број 25/2010)

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником прописују се максимално дозвољене количине остатака средстава за заштиту биља у храни и храни за животиње и храна и храна за животиње за коју се утврђују максимално дозвољене количине остатака средстава за заштиту биља.

Члан 2.

Поједини изрази употребљени у овом правилнику имају следеће значење:

1) *акутна референтна доза (у даљем тексту: ARD)* јесте процењена количина супстанце у храни која се изражава на основу тежине тела, и која може бити унета за кратко време, обично у току дана, без значајног ризика по потрошача, при чему се процена врши на основу података добијених одговарајућим истраживањима, узимајући у обзир осетљиве групе популације, примера ради децу;

2) *граница одређивања (LOD)* јесте најнижа потврђена (валидована) концентрација остатака која се може одредити и саопштити користећи рутинске методе мониторинга са потврђеним (валидованим) методама контроле;

3) *прихватљив дневни унос (у даљем тексту: ADI)* јесте процењена количина супстанце у храни која се изражава на основу тежине тела, а која може бити унета сваког дана у току живота, без значајног ризика по потрошача, при чему се процена врши на основу познатих чињеница у време процене, узимајући у обзир осетљиве групе популације, примера ради децу;

4) *тест оспособљености* јесте упоредни тест испитивања који на идентичним узорцима врши више лабораторија, омогућавајући процену квалитета испитивања лабораторија;

5) *CXL* јесу максимално дозвољене количине остатака средстава за заштиту биља у храни и храни за животиње успостављене од стране Codex Alimentarius Комисије (Codex Alimentarius Commission).

II. ХРАНА И ХРАНА ЗА ЖИВОТИЊЕ И МАКСИМАЛНО ДОЗВОЉЕНЕ КОЛИЧИНЕ ОСТАКА СРЕДСТАВА ЗА ЗАШТИТУ БИЉА У ХРАНИ И ХРАНИ ЗА ЖИВОТИЊЕ

Члан 3.

Храна и храна за животиње биљног и животињског порекла која се користи као свежа, прерађена, односно мешовита храна или храна за животиње, за коју се утврђују максимално дозвољене количине остатака средстава за заштиту биља, дата је по групама у Прилогу 1 - Храна и храна за животиње за коју се утврђују максимално дозвољене количине остатака средстава за заштиту биља (у даљем тексту: Прилог 1), који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

У храни и храни за животиње из става 1. овог члана остаци средстава за заштиту биља не смеју бити присутни у количинама већим од максимално дозвољене количине остатака утврђених у Прилогу 2 - Максимално дозвољене количине остатака средстава за заштиту биља у храни и храни за животиње (у даљем тексту: Прилог 2), који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Члан 4.

Максимално дозвољене количине остатака средстава за заштиту биља у храни и храни за животиње могу се изузетно утврдити на нивоима различитим од оних утврђених у Прилогу 2 овог правилника у следећим случајевима:

1) када остаци средстава за заштиту биља могу да буду резултат загађења животне средине или примене нерегистрованих средстава за заштиту биља у хитним случајевима;

2) када храна и храна за животиње представља незнатну компоненту у исхрани потрошача и не представља значајан део у исхрани осетљивих група популације, односно тамо где је релевантно и у исхрани животиња;

3) када је у питању мед;

4) када је у питању лековито биље;

5) када активне супстанце, односно основне супстанце нису укључене у Листу одобрених супстанци;

6) одобравања научних студија које су неопходне за утврђивање максимално дозвољених количина остатака средстава за заштиту биља у храни и храни за животиње које треба израдити и проценити, уз гаранцију да нису откривени штетни ефекти по здравље потрошача.

Утврђивање максимално дозвољених количина остатака средстава за заштиту биља из става 1. овог члана заснива се на процени доступних података на основу којих се доказује да не постоје неприхватљиви ризици по потрошача или животиње на основу добре пољопривредне праксе, и то на најнижем могућем нивоу.

Максимално дозвољене количине остатака средстава за заштиту биља из става 1. овог члана утврђене су у Прилогу 3 - Максимално дозвољене количине остатака средстава за заштиту биља у храни и храни за животиње утврђене на нивоима различитим од оних утврђених у Прилогу 2 овог правилника (у даљем тексту: Прилог 3), који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Члан 5.

Максимално дозвољене количине остатака средстава за заштиту биља у храни и храни за животиње се не утврђују ако се на основу доступних научних и техничких сазнања и резултата процене утврди да не постоје потенцијални ризици по потрошаче и, тамо где је могуће, по животиње.

У случају из става 1. овог члана, максимално дозвољене количине остатака средстава за заштиту биља у храни и храни за животиње се не утврђују за средства за заштиту биља која су дата у Прилогу 4 - Средства за заштиту биља за које се не утврђују максимално дозвољене количине остатака средстава за заштиту биља у храни и храни за животиње (у даљем тексту: Прилог 4), који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Члан 6.

За храну и храну за животиње за које у Прилогу 2 или Прилогу 3 овог правилника нису утврђене максимално дозвољене количине остатака средстава за заштиту биља или за средства за заштиту биља која нису наведена у Прилогу 4 овог правилника, примењују се максимално дозвољене количине остатака средстава за заштиту биља у храни и храни за животиње на нивоу од 0,01 mg/kg, осим ако не постоје утврђене СХЛ вредности, а за прерађену, односно мешовиту храну или храну за животиње морају се узети у обзир и промене нивоа остатака средстава за заштиту биља изазваних прерадом, односно мешањем хране и хране за животиње.

Члан 7.

Максимално дозвољене количине остатака средстава за заштиту биља у месу (укључујући и масти), производима од меса, јестивим деловима и животињској масти изражавају се као mg/kg меса (укључујући и масти), производа од меса, јестивих делова и животињске масти, ако је активна супстанца, односно основна супстанца или њен метаболит растворљив у води (подеони коефицијент октанол/вода - $\log P_{ow}$ мањи од 3).

Максимално дозвољене количине остатака средстава за заштиту биља у масти садржаној у месу, производима од меса, јестивим деловима и животињској масти се изражавају као mg/kg масти садржане у месу, производима од меса, јестивим деловима и животињској масти, ако је активна супстанца, односно основна супстанца или њен метаболит растворљив у мастима ($\log P_{ow}$ већи или једнак 3).

У месу и производима од меса који садрже више од 10% масти по маси, остаци средстава за заштиту биља се исказују на садржај масти. Максимално дозвољене количине остатака средстава за заштиту биља у месу и производима

од меса које су наведене у Прилогу 2 и Прилогу 3 овог правилника односе се на месо и производе од меса са садржајем масти више од 10%.

У месу и производима од меса који садрже 10% или мање масти по маси, остаци средстава за заштиту биља се исказују на укупну масу без костију. У таквим случајевима, максимално дозвољене количине остатака средстава за заштиту биља су за 10 пута мање од нивоа који су утврђени у месу и производима од меса са садржајем масти више од 10%, али не сме бити испод 0,01 mg/kg.

Одредбе овог члана не односе се на месо и производе од меса када су максимално дозвољене количине остатака средстава за заштиту биља у храни и храни за животиње утврђене на граници одређивања (LOD).

Члан 8.

Максимално дозвољене количине остатака средстава за заштиту биља у млеку и млечним производима изражавају се као mg/kg млека и млечних производа, ако је активна супстанца, односно основна супстанца или њен метаболит растворљив у води ($\log P_{ow}$ мањи од 3).

Максимално дозвољене количине остатака средстава за заштиту биља у крављем млеку и пуномасном крављем млеку изражавају се као mg/kg крављег млека и пуномасног крављег млека, ако је активна супстанца, односно основна супстанца или њен метаболит растворљив у мастима ($\log P_{ow}$ већи или једнак 3).

При одређивању остатака средстава за заштиту биља у сировом крављем млеку и пуномасном крављем млеку, садржај масти од 4% по маси узима се као основа. Максимално дозвољене количине остатака средстава за заштиту биља у млеку и производима од млека које су дате у Прилогу 2 и Прилогу 3 овог правилника односе се на сирово млеко и стандардизовано кравље млеко.

За сирово млеко и пуномасно млеко пореклом од других животиња остаци средстава за заштиту биља се изражавају на основу садржаја масти.

За производе од млека са садржајем масти више од 2% по маси, остаци средстава за заштиту биља се исказују на садржај масти, а максимално дозвољене количине остатака средстава за заштиту биља јесу 25 пута веће вредности од нивоа утврђених за сирово млеко и пуномасно млеко.

За производе од млека са садржајем масти мањим од 2% по маси, максимално дозвољене количине остатака средстава за заштиту биља јесу половина вредности која се односи на сирово млеко и пуномасно млеко са садржајем масти од 2% или више по маси и изражавају се у mg/kg масти.

Одредбе овог члана не односе се на млеко и производе од млека када су максимално дозвољене количине остатака средстава за заштиту биља у храни и храни за животиње утврђене на граници одређивања (LOD).

Члан 9.

Максимално дозвољене количине остатака средстава за заштиту биља за јаја се изражавају као mg/kg свежих јаја са љуском, за јаја птица и жуманце јајета, и то за активне супстанце, односно основне супстанце или њихове метаболите растворљиве у води ($\log P_{ow}$ мањи од 3), као и за оне које су растворљиве у мастима ($\log P_{ow}$ већи или једнак 3).

За јаја и производе од јаја са садржајем масти вишим од 10% максимално дозвољене количине остатака средстава за заштиту биља се изражавају у mg/kg

масти. У овом случају, максимално дозвољене количине остатака средстава за заштиту биља јесу 10 пута веће од максимално дозвољених количина остатака средстава за заштиту биља утврђених за свежа јаја.

Одредбе овог члана не односе се на јаја и производе од јаја када су максимално дозвољене количине остатака средстава за заштиту биља у храни и храни за животиње утврђене на граници одређивања (LOD).

III. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 10.

Даном ступања на снагу овог правилника престају да важе одредбе Правилника о количинама пестицида, метала и металоида и других отровних супстанција, хемиотерапеутика, анаболика и других супстанција које се могу налазити у намирницама („Службени лист СРЈ”, бр. 5/92, 11/92 - исправка и 32/02), којима се уређују пестициди.

Члан 11.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Број: 110-00-00173/2009-09
У Београду, 6. априла 2010. године

МИНИСТАР

др Саша Драгин